

Török Endrének, *akként*

80 még nem publikált gondolatával köszöntjük a 80 éves Török Endrét

1. A szavak kijelölik a csönd térképét.
2. A csönd nem értelmezhető bárhogyan. Ha bárhogy értelmezhető volna, már nem volna csönd.
3. Megteremteni a láthatatlant az elhallgatásban.
4. A hiányt nem pótolja semmi.
5. Nem akarni azt, amit az ember szeretne, nehezebb, vagyis fájdalmasabb, mint akarni.
6. Minél több van abból, ami kevés, annál kevesebbé válik a több.
7. Az állandó önreflexióban élő ember katasztrofális ember, aki iszonyatos veszélyeknek van kitéve.
8. A nem autentikus személyiségnek nincs öntudata, nem tudja magáról, hogy kicsoda.
9. A paradoxonok embere az, aki sohasem azonos önmagával.
10. A paradoxitás kizárja az autonómiát.
11. A paradoxitás a bukott értelem terméke.
12. Szkepszis nélkül nincs személyiség.
13. Az ember feladata, hogy megvédje saját lelkét a megtámadottságban és segítsen másokat talpon maradni — azonban sohasem önmaga, hanem mindig a másik szerint.
14. A jó ölelés a lelket sugározza át.
15. Aki mindenkire néz, csak egy valakire nem, az pontosan ugyanaz, mintha egyedül őrá nézne.
16. A semmi néha több, mint a valami.
17. Ha valakire idegenként nézünk, a negatív tulajdonságait látjuk.
18. Részt venni a világban anélkül, hogy elsodorna a világ.
19. Az autonómia lelki-szellemi függetlenség a mindenkori hatalmi struktúrákkal szemben.

20. Aki lemond az autonómiáról, az vagy elbukik, vagy látszólag ugyan nem bukik el, de föladja azt, ami őt mint személyt valódi értéként jelöli.
 21. Az eltorzult isteni képmás soha nem érheti el, hogy nyugodtan fogadja a halált.
 22. A „lelke odújában” élő ember képtelen arra, hogy kapcsolatot létesítsen a transzcendenciával.
 23. Az önmagába záródott ember képtelen szeretni.
 24. Aki képtelen szeretni, eleve „büntetésben” van.
 25. Résztvevő és közönyös a világgal szemben; csak az érdekli, van-e értelme az ő személyiségének.
 26. Az a személyisége, hogy nincs személyisége.
 27. Sem az ördögé, sem Istené: egész lénye hiábavaló.
 28. Ereje határtalan, de céltalan.
 29. Állandóan szembenéz önmagával, s ki akarja provokálni a világból, hogy megértse önmagát, de mindhiába.
 30. Az ember lényének nincs akkora súlya, ami által negatív istenséggé lehetne fokozni, csak a többiek gondolják ezt róla.
 31. A rejtély mögé mindenki azt képzel, amit akar, holott nincs mögötte semmi.
 32. Mivel az unalom maga eleve bűnnel terhelt, az ellensúlyozás csakis bűnök sorozata által lehetséges.
 33. Az ember megteheti azt, amit akar, de nem akarhatja, amit akar.
 34. Az embernek egyszer adatik meg, hogy szeressen — aki nem szeret, végképp megfosztja önmagát a szeretet lehetőségétől.
 35. Ahol nincs szeretet, ott nincs kitörési lehetőség.
 36. Ahol nincs szeretet, ott az ember sehol sincs.
 37. Ahol nincs szeretet, ott mindaz, ami van, semmi.
-
1. A szavak kijelölik a csönd térképét.
-
38. A büntelenségnek a legnagyobb köze éppen a bűnhöz van.
 39. Ha a világ Isten nélkül van az ember kezében, akkor az ördög kezében van.
 40. Az ember törekszik az élet középpontja felé, ami nem más, mint az erkölcsi lényeg.
 41. A lelkiismeret, ha Isten nélkül működik, szörnyű eltévelyedésre képes.
 42. Az erkölcsi normák elvetése olyan öntörvényűség felé sodorja az embert, amelyben azt hiszi, hogy Isten kikerülhető.
 43. Az alapvető kérdés nem etikai.

44. Az alapvető tévedés annak feltételezése, hogy ember embernek ártatlanságot, a szabadság elvételével büntelenséget adhat.
 45. Aki nem szenved bűne miatt, annak biztosan nincs felmentés.
 46. A nem létező a hiány okán odáig fokozódhat, hogy már valóságosnak látszik.
 47. Eleve lemondani arról, akiről azt gondoljuk, hogy a bűnnel van eljegyezve, a legnagyobb bűnök egyike.
 48. ...tragikus megfertőzöttség a sehol-sem-levés állapotában.
 49. A büntelenség a bűnt provokálja.
 50. Aki a sötétséget provokálja, hogy nyilvánuljon meg a maga természete szerint, nem megszünteti a tragédiát, hanem jelenlétével tovább fokozza azt.
 51. Mintha csak ilyen önmagában is ellentmondásos formában volna lehetséges a fény megjelenése.
 52. Akinek nincs árnyéka, az gyanús.
 53. A dinamikus jószág a valós életben realizálódik, a statikus jószág azonban stilizált, életképtelen és irreális a bűnös világban.
 54. A metafizikus a szakrális valamiféle aberrációja.
 55. A metafizikus: szembeállítja a jót a rosszal. A szakrális: kibékíti a világot.
-
2. A csönd nem értelmezhető bárhogyan. Ha bárhogy értelmezhető volna, már nem volna csönd.
-
56. Minél okosabb valaki, annál nehezebben veszi tudomásul, hogy kegyelem nélkül semmi.
 57. Az ember kivételessége csakis Isten által érvényes.
 58. Karizma: a mélységből való fölemelkedés útja, amely Isten gyermekévé tesz.
 59. Az érvényes életet csak az mondhatja magáénak, aki bűnös voltában mindenki bűnösségét magára veszi.
 60. A mélységből való fölemelkedés útján a kegyelem segítségével a legbűnösebb ember is Isten gyermekévé válhat.
 61. Az ember állandó mozgásban lévő lélek, aki sohasem azonos önmagával.
 62. A létezés alapvető feladata az örökké távoli tökéletesség felé való törekvés.
 63. A bűnös létből csak az szabadulhat, aki nem ragaszkodik semmihez.
 64. A tökéletes megsemmisülés egyben a legteljesebb énazonosság állapota is a szerelemben, s mint ilyen, az örökkévalóság érintése.
 65. Párkapcsolatból sohasem hiányzik az önösség.

66. Csak a beteljesületlenség tartja ébren a szüntelen vágyakozást.

67. ...azáltal, hogy több mint szerelem, egészebb az egésznél.

3. Megteremteni a láthatatlant az elhallgatásban.

68. A hitetlenség fölé emelkedő hit gyakorta abban a pillanatban éri el az embert, amikor szakrális értelemben oda tudja adni magát valakinek.

69. A lelki vágyakozás teljes bizalommal várakozik, de nem tartózkodással az étellel szemben, hanem a készenlét állapotát felvéve.

70. Ha nincs bennünk készenlét a befogadásra, nem ismerhetjük fel azt, akit be kell fogadnunk.

71. Hogy az emberekkel mélyen párbeszédet kezdhessünk, előbb komolyan önmagunkkal kell párbeszédet folytatnunk.

72. A személy szívében kell egyesíteni a kettősségeket.

73. A testvéri találkozások, amelyek bizonyára korunk egyik kegyelmét jeletik, megtermékenyíthetik a csendes elmélkedést. De nem helyettesíthetik.

74. Ugyanaz a Szentlélek vezet a pusztába és gyűjt össze közösségbe.

75. Az Isten hiányával beszélgető ember még önléte megvonásának pillanatában is a dialóguson belül marad.

76. Nem Istent tagadja, hanem a szenvedést, a fájdalmat és a rettegést akarja legyőzni.

77. Aki nem szenved, nem is emberi lény.

78. Szenvetés nélkül nincs megismerés.

4. A hiányt nem pótolja semmi.

79. Ha Jézus azt mondja valakinek: „Kövess engem”, tudja, hogy hová viszi azt, akihez szólt.

80. A valódi történet a belső történet.

(Összeállította: Korányi Margit és Rochlitz Kyra)